

7 / De Historische Kring kijkt (voor)uit naar 2022

Beste leden,

Terwijl ik de eerste nieuwsbrief van het nieuwe jaar aan het opmaken ben, vertelt onze minister van Volksgezondheid op de achtergrond dat we in stappen weer opengaan. Het lijkt erop dat wij als Historische Kring, in tegenstelling tot vorig jaar, dit jaar onze plannen wel waar kunnen gaan maken. Na 2 jaar corona willen we niet gelijk te enthousiast zijn maar het ziet er goed uit!

Ondanks dat we dit jaar vaker samen kunnen gaan komen, gaan we niet stoppen met deze nieuwsbrief. Wij denken dat dit van grote toegevoegde waarde is naast de bijeenkomsten en de papieren Werinon. Wij hopen dat u dat ook zo ervaart.

In deze nieuwsbrief vindt u de aankondiging van de jaarvergadering, een blik op onze plannen voor 2022, een leuk stuk over onze brandweer en de rubriek Tussen Kunst & Kitsch.

Nog even voor de administratie. Er wordt de laatste hand gelegd aan de 1e Werinon van 2022. Deze zal in de nabije toekomst bij u bezorgd worden en de contributiebrief voor dit jaar zal daar ook bij zitten.

Veel leesplezier met deze nieuwsbrief!

Coen Meerbeek

Van de bestuurstafel

Jaarvergadering met Lezing 'Stelling van Amsterdam'

Voor **vrijdagavond 4 maart 2022** staat de jaarlijkse ledenvergadering op het programma. Zoals het er nu uitziet kunnen we dit jaar weer een 'gewone' vergadering houden.

Het eerste deel bevat de traditionele punten, zoals de jaarverslagen, het verslag van de kascommissie, de rekening en de begroting, bestuursverkiezing, stand van zaken werkgroepen, de plannen voor 2022 en de rondvraag.

Na het officiële deel is om ca. 20.30 uur het woord aan René Ros voor een multimediale presentatie, waarin hij de vrijwel onzichtbare Stelling van Amsterdam zichtbaar maakt. Vooraf aan de lezing wordt de documentaire "Geheim landschap" vertoond over militair erfgoed in Europa en Nederland.

Luchtfoto fort bij Hinderdam

Hinderdam (foto Otto Bodemeijer; doc.centrum Stelling van Amsterdam)

De Stelling van Amsterdam is een van de twee waterlinies in het UNESCO Werelderfgoed. 'Hollandse Waterlinies' De Stelling is tussen 1881 en 1914 in opdracht van het ministerie van oorlog om de hoofdstad aangelegd. In geval van oorlog konden polders tot een afstand van 3-5 km onder water worden gezet (inundaties).

In de Stelling werden 46 forten en batterijen gebouwd om de overgebleven doorgangen te beschermen. De Stelling is 135 km lang en ligt op een afstand van 15 tot 20 km in een kring rond de hoofdstad. Tegenwoordig worden de forten van de Stelling voor heel verschillende doeleinden gebruikt. René Ros voert als vrijetijds-historicus archief- en veldonderzoek uit naar het militair erfgoed in de regio Amsterdam. Tevens is hij beheerder van het Documentatiecentrum Stelling van Amsterdam en medewerker van het Kenniscentrum Waterlinies.

De jaarvergadering met lezing wordt gehouden in de **Bergplaats** en begint om **20.00 uur**. De toegang is **gratis**.

Documenten jaarvergadering

Het bestuur nodigt u van harte uit om via de volgende link -

<https://www.historischekring.nl/onze-vereniging/statuten-jaarverslagen/> kennis te nemen van de documenten voor de jaarvergadering. Het betreft het jaarverslag en de financiële documenten.

Programma 2022

Het bestuur hoopt het voorgestelde programma volledig te kunnen uitvoeren. Aanvullende informatie over het programma zullen wij u tijdig delen via deze nieuwsbrief, het tijdschrift Werinon en de website www.historischekring.nl.

Wij houden ons tijdens alle bijeenkomsten aan de dan geldende coronamaatregelen.

8 april – Lezing over het Rampjaar 1672 en de Hollandse Waterlinies

Mede door met name de Oude Hollandse Waterlinie werd ons land in 1672/1673 van de ondergang gered. De waterlinies zijn dus een belangrijk onderdeel van onze Vaderlandse geschiedenis. In deze lezing, gegeven door specialist Maarten Bootsma, wordt ingegaan op de geschiedenis van het Rampjaar

1672 en de relatie met het ontstaan van de Waterlinies, een prachtig en uniek cultureel watererfgoed met vestingsteden, molens, bruggen, sluisen en waterkeringen.

Een lezing die zeker de moeite waard is om op 8 april naar de Bergplaats te komen. De lezing begint om 20.00 uur en de toegang is gratis.

7 mei - Viering 100 jaar vrijwillige brandweer in Nederhorst den Berg

Naast de presentatie van het Themanummer Werinon over 100-jar vrijwillige brandweer is er een tentoonstelling te zien over de geschiedenis van de brandweer te houden in het SCC.

Mei / juni - Scholenproject

Hieraan werken de drie basisscholen mee. Dit jaar worden de groepen 7 en 8, door de 'oude meesters' Herman van der Molen en Cees Stalenhoef, wegwijs gemaakt in de historie van het dorp.

21 mei - Excursie Slot Oud Zuylen

Slot Oud Zuylen is een van de oudste kastelen aan de Vecht. Sinds 1952 is het slot opengesteld voor publiek en krijgen bezoekers een indruk hoe de familie Van Tuyl van Serooskerken door de eeuwen heen leefde op het kasteel. Zeven eeuwen bouwen en restaureren heeft Slot Zuylen tot een boeiend en interessant kasteel gemaakt. De bekendste bewoonster was Belle van Zuylen. Haar 'verlichte' ideeën brachten haar vaak in botsing met de traditionele opvattingen van haar familie en haar stand.

Aan de excursie kunnen maximaal 20 personen deelnemen. Aanmelding vooraf is dan ook noodzakelijk. Dit kan via ansbaar@gmail.com. De volgorde van aanmelding is hierbij geldend.

24 september - Excursie Loenderveense Poldermolen met aansluitend vaartocht over de Loenderveense plas

Ten noorden van Loenen aan de Vecht, aan de kant van de Waterleidingplas, staat de Loenderveense Molen. De molen is in 1652 door Amsterdamse kooplieden gebouwd om de moerassige polder droog te malen. De vaartocht gaat door de, direct achter de molen, gelegen petgaten en legakkers: restanten van de turfwinning in dit gebied.

Aan de excursie kunnen maximaal 20 personen deelnemen. Aanmelding vooraf is dan ook noodzakelijk. Dit kan via ansbaar@gmail.com. De volgorde van aanmelding is hierbij geldend.

Oktober - Vertoning film over de Inundatie van de Horstermeerpolder

Een groep studenten die film studeren aan de Middlesex Universiteit London, gaan onder regie van Marcel Ruizendaal een korte Nederlandstalige speelfilm maken over de inundatie van de Horstermeerpolder in 1945. De film is gebaseerd op de ervaringen van de grootouders van Marcel: Leo Ruizendaal en Ria van der Linden rond de inundatie. Het verhaal van de film volgt een familie die net als Marcel's grootouders vast zat op hun zolder. De film laat de angst, spanning en vernietiging van de oorlog zien, maar vanuit het perspectief van de gewone burger. De familie in de film is fictief, maar ondanks dat is alles in de film wel gebaseerd op verschillende verhalen van de mensen die het werkelijk hebben meegemaakt. Er worden opnamen in het dorp gemaakt. De filmploeg komt de film tijdens een bijeenkomst van de Historische Kring tonen.

De Raad van Nederhorst een eeuw geleden

In het voorjaar van 1922 stond het onderwerp "brandblussen" regelmatig op de agenda van de Gemeenteraad. Wat was er aan de hand?

Vanaf het begin van de 20ste eeuw was er in het dorp een groep mensen verantwoordelijk voor het blussen van brand en de brandpreventie. De groep bestond uit een aantal door de burgemeester en wethouders benoemde personen. Hun doen en laten was vastgelegd in een 68 artikelen omvattend voorschrift met de mooie titel "Verordening ter Voorkoming en Blussching van Brand".

In het artikel over het personeel werd de samenstelling opgesomd:

- 1 brandmeester
- 2 brandroepers
- 2 pijpvoerders
- 30 spuitgasten

In artikel 10 werd hun gedrag voorgeschreven; "geen liederlijk gedrag, niet zingen, niet schreeuwen en geen sterke drank tijdens het blussen".

In de Raadsvergadering van 25 september 1919 stelde burgemeester Heiërman dat de geldende Verordening en eigenlijk het gehele korps net zo goed afgeschaft kan worden. Immers bij brand komen er veel manschappen niet opdagen en ze hebben allemaal smoesjes over het waarom. Daar was niet iedereen in de Raad het mee eens en er ontstond een discussie die zich tot februari 1922 voortsleepte. Toen hakte men de knoop door. De directe aanleiding hier voor was een felle brand in een boerderij achter de Voorstraat. Het korps met zijn enige handpomp redde het niet en riep ijlings de hulp van de brandweer uit Weesp en Hilversum in. Hiermee was de maat vol. Er moest een vast brandweerkorps komen, uitgerust met een motorspuit. In mei 1922 werd zo'n korps met zijn motorspuit operationeel.

Het personeel bestond uit:

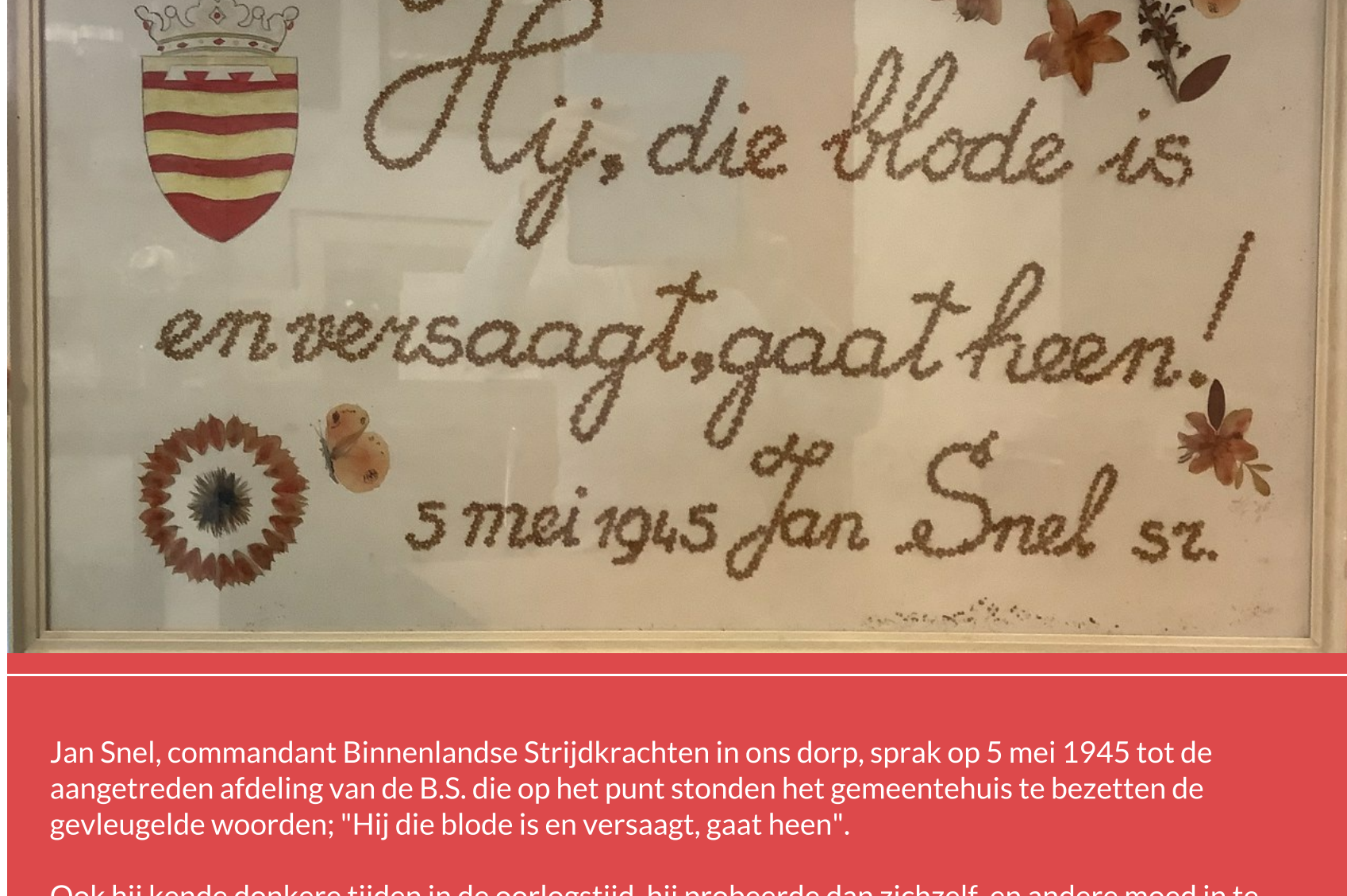
- 1 brandmeester
- 1 brandroeper
- 1 motordrijver
- 2 pijpvoerders
- 2 gereedschap dragers
- 3 hooistekers.

De motorspuit was gebouwd op een vierwielig voertuig met paardentractie. De pomp werd gestald in het koetshuis van het kasteel en het paard werd gehuurd van een plaatselijke stalhouder. Toen die laatste zijn deuren sloot had men wel een probleem. De oplossing werd gevonden in de aansaf van een autospuit. Weliswaar een tweedehandsje maar wel een degelijk voertuig op de missie van brandblussen!

Het korps heeft de tijd doorstaan en is vandaag de dag uitgegroeid tot een professionele brandweergespecialiseerd met 30 goed opgeleide en getrainde specialisten. Ja zelfs met een duikteam van 10 man, gespecialiseerd in brandveiligheidsduiken.

Dit korps waakt dus al 100 jaar over de veiligheid in het dorp en dat zal dit jaar gevierd worden !

Tussen Kunst en Kitsch

Jan Snel, commandant Binnenlandse Strijdkrachten in ons dorp, sprak op 5 mei 1945 tot de aangetreden afdeling van de B.S. die op het punt stonden het gemeentehuis te bezetten de gevleugelde woorden; "Hij die blode is en versaagt, gaat heen".

Ook hij kende donkere tijden in de oorlogstijd, hij probeerde dan zichzelf, en andere moed in te spreken met het bepaald niet vredelievende versje.

"De zag zal heet zijn als een oven
de zon zal branden als een schroeiende vuur
wanneer wij duizend koppen kloven
op het lang verwachte bijtjesuur
wanneer de guillotine zal werken
het Judasloon wordt uitbetaald
wanneer aan Eik en Beuken en Berken
de stroppen worden aangehaald."